

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Cb/175/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118208876
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Berežná
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118208876.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Berežnou v sporovej veci žalobcu: K. Š., S. XX, XXX XX S., U.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Milan Szöllösy, advokát so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 2 532, 51 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 532,51 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 1.6.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 6.8.2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 2 532,51 eur ako doplatok nedôvodného zníženia poistného plnenia.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 2.5.2017 o 13:20 hodine na diaľnici v Maďarsku došlo k poistnej udalosti na jeho motorovom vozidle, ktoré bolo poistené u žalovaného. Na vozidle vznikla škoda 14 069,49 eur bez DPH, žalovaný však žalobcovi poskytol poistné plnenie len vo výške 10 130,03 eur, keďže poistné plnenie znížil o 20% z dôvodu nenahlásenia dopravnej nehody polícii. Uviedol, že polícia bola privolaná, avšak neposkytla mu o tom žiaden záznam. Keďže žalovaný nepreukázal porušenie povinností na strane žalobcu, tak žalovanému nevzniklo právo na zníženie poistného plnenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil návrh poistnej zmluvy zo dňa 11.3.2014, výsluch žalobcu, oznámenie o vzniku škodovej udalosti dňa 2.5.2017, fotodokumentácia častí poškodeného vozidla, údaje o škode, predloženie dokladov, oznámenie o poistnom plnení zo dňa 31.5.2017, list žalobcu, výzvu na doplatenie poistného plnenia zo dňa 9.5.2018.

4. Súd žalobe žalobcu vyhovel vydaním platobného rozkazu, ktorý bol po podaní odporu zo strany žalovaného zrušený.

5. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. Uviedol, že žalovaný v oznámení o škodovej udalosti prehlásil, že škoda nebola riešená políciou, preto v súlade s č. IV bod 14 poistnej zmluvy znížil poistné plnenie. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení označil výzvu na doloženie dokladov k škodovej udalosti zo dňa 25.5.2017, oznámenie o vzniku škodovej udalosti, vyrozumienie k oznámeniu poistnej udalosti zo dňa 3.7.2017 a 17.5.2018, výpis poistných udalostí z interného systému žalovaného k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX.

6. Súd prejednal vec na pojednávaní dňa 22.2.2019, za účasti právneho zástupcu žalobcu a vykonal dokazovanie oboznámením predložených listinných dôkazov, pričom v spojitosti s nespornými a všeobecne známymi skutočnosťami zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca uzatvoril dňa 11.3.2014 so žalovaným ako poisťovateľom poisťnú zmluvu Havarijné poistenie motorových vozidiel Eurkasko - Súbor, ktorá je vedená pod číslom XXXXXXXXXXXX, číslo návrhu XXX XXXXXXXX. Predmetnou poisťnou zmluvou (príloha k návrhu poisťnej zmluvy č. 9) je poistené nákladné motorové vozidlo - ťahač návesu EČV: ML 508 AF, továrenskej značky Mercedes Benz, typ vozidla Benz Truck Actros 1844. Poisťnou zmluvou bolo dojednané poistenie s 10% spoluúčasťou. Súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa, na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené.

Podľa článku IV bod 3 návrhu poisťnej zmluvy, poisťný je povinný bezodkladne poisťovní oznámiť vznik akejkoľvek poisťnej udalosti najneskôr do 15 pracovných dní od vzniku poisťnej udalosti, zároveň však najneskôr do 3 pracovných dní, odkedy sa o nej dozvedel.

Podľa článku IV bod 4 návrhu poisťnej zmluvy, poistený je povinný nahlásiť polícii každú dopravnú nehodu, pri ktorej vznikne škoda na poistenom motorovom vozidle (vrátane doplnkovej výbavy) prevyšujúca 10-násobok minimálnej mzdy. Rovnako je poistený povinný nahlásiť polícii každú poisťnú udalosť na poistenom motorovom vozidle, ktorá je krytá poistením podľa tejto poisťnej zmluvy a ktoré majú orgány polície povinnosť prešetriť, t.j. krádež motorového vozidla, lúpež motorového vozidla, poškodenie alebo zničenie motorového vozidla, inak ako pri dopravnej nehode. Uvedené platí aj pre obvyklú alebo nadštandardnú výbavu motorového vozidla a batožinu v ňom prepravovanú.

Podľa článku IV bod 14 návrhu poisťnej zmluvy, ak poistený porušil niektorú z povinností uvedenú v článku IV tejto poisťnej zmluvy, je poisťovňa oprávnená znížiť poisťné plnenie a to úmerne tomu, aký vplyv malo toto porušenie na vznik poisťnej udalosti, prípadne zväčšenie rozsahu jej následkov, alebo pokiaľ spôsobilo obtiaže pri šetrení poisťovne.

Dňa 2.5.2017 o 13:20 hodine na diaľnici Maďarsko obchvat ME71 smer Budapešť (96 km) na diaľnici došlo k poisťnej udalosti. V čase poisťnej udalosti vozidlo viedol vodič Vladimír Hvizd, bytom Hrnčiarska 30, Svidník. K poisťnej udalosti došlo tým, že vodič motorovým vozidlom prešiel po neznámom predmete (asi úlomok železa), keďže sa tomuto predmetu nemohol vyhnúť, čo malo za následok poškodenie častí vozidla na ľavej strane. Konkrétne bola poškodená pneumatika, disk, spojler, kryt výfuku, schodíky, zadný blatník, vnútorný blatník.

Poistený poisťovateľovi oznámil poisťnú udalosť dňa 5.5.2017, poskytol požadované doklady, preukázal rozsah poškodenia. Poisťná udalosť nebola ohlásená polícii. Dňa 24.5.2017 predložil žalobca žalovanému originál faktúry za opravu motorového vozidla, ktorá bola vystavená na sumu 14 069,49 eur bez DPH. Žalovaný ukončil prešetrovanie poisťnej udalosti dňa 30.5.2017 a dňa 31.5.2017 poskytol žalobcovi poisťné plnenie vo výške 10 130,03 eur. Poisťné plnenie znížil o 20% z dôvodu nenahlásenia dopravnej nehody polícii. Poisťná udalosť je u žalovaného vedená pod číslom XXXXXXXXXXXX. Žalobca vyzval žalovaného dňa 9.5.2018 na doplatenie poisťného plnenia vo výške 2 532,51 eur, žalovaný dlžnú sumu neuhradil.

8. Takto zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

9. Podľa § 788 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

10. Podľa § 790 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, poistiť možno najmä

- a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);
- b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poisťnej udalosti (poistenie osôb);
- c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

11. Podľa § 799 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, poistený je povinný zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené.

12. Podľa § 799 odsek 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

13. Podľa § 799 odsek 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťiteľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť. Poisťiteľ nie je oprávnený počas trvania poistnej zmluvy plnenie z poistnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas zaplatené.

14. Podľa § 64 odsek 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, dopravná nehoda je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla a pri ktorej

a) sa usmrť alebo zraní osoba,

b) sa poškodí cesta alebo všeobecne prospešné zariadenie,

c) uniknú nebezpečné veci alebo

d) na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona.

15. Podľa § 64 odsek 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3, ak

a) nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6,

b) je vodič zúčastneného vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky alebo sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie ich požitia alebo

c) sa účastníci škodovej udalosti nedohodli na jej zavinení.

16. Podľa § 64 odsek 3 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, ostatné udalosti v cestnej premávke, pri ktorých vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou vozidla, sa na účely tohto zákona nepovažujú za dopravnú nehodu. Takéto udalosti sú škodovou udalosťou.

17. Podľa § 66 odsek 6 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, účastník škodovej udalosti je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

18. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Je všeobecne známou skutočnosťou, že vodič motorového vozidla sa v čase vzniku dopravnej nehody, resp. škodovej udalosti ocitá v ťaživej a stresujúcej situácii, o to viac, ak sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky a nie vždy mu je daná informácia, pri telefonáte na asistenčnú linku, o povinnosti privolať políciu, resp. oznámiť jej vznik, čo má robiť, ako má postupovať pri poistnej udalosti. Všeobecným ustanovením upravujúcim zníženie poistného plnenia je § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý viaže možnosť zníženia na porušenie povinností a podstatný vplyv. Bolo povinnosťou žalovaného preukázať v danom konkrétnom prípade, aký vplyv neoznámenie poistnej udalosti policajným orgánom na výšku poistného plnenia má nesplnenie si tejto povinnosti poškodeným. Či porušenie povinností malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie jej následkov. Taktiež, aby takéto porušenie povinností bolo vedomé. Súd mal za to, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia predpokladov pre dôvodnosť zníženia poistného plnenia v danom prípade nesie žalovaný. Súd zdôrazňuje, že oprávnenosť primerane znížiť poistné plnenie neznamená ľubovôľu, ale je potrebné postupovať primerane tak, aby poškodený nemohol mať pocit znevýhodnenia v zmysle uplatnenej výšky poistného krátenia. Z obsahu spisu nevyplýva, že nenahlásenie udalosti spôsobilo vznik dopravnej nehody, resp. zväčšilo rozsah následkov, ako ani to, že by žalovanému pri šetrení

poistnej udalosti spôsobilo akékoľvek obtiaže. Žalovaný taktiež neuviedol, z čoho vychádzal pri výpočte zníženia rozsahu poistného plnenia. Teda aj v prípade, ak by mal nárok na zníženie rozsahu poistného plnenia, ostáva neznáme, prečo znížil poistné plnenie práve o sumu 2 532,51 eur.

20. Základom pre rozhodnutie tohto sporu je posúdenie, či poistná udalosť, ktorá zakladá povinnosť poisťovne na poistné plnenie, v tomto prípade žalovaných 20%, o ktoré toto plnenie bolo znížené, je dopravnou nehodou alebo škodovou udalosťou. Ako vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, k poškodeniu predmetného vozidla došlo tým, že jeho vodič prešiel po neznámom predmete, ktorému sa nemohol vyhnúť, t.j. nedošlo k zrážke vozidiel. V tomto prípade prichádza do úvahy definícia škodovej udalosti podľa § 64 odsek 3 zákona o cestnej premávke, ostatné ustanovenia na tento prípad aplikovať nemožno.

21. Žalobca tvrdil, že poistná udalosť bola riadne nahlásená polícii, polícia bola na miesto škody privolaná, ale maďarská diaľničná polícia neposkytla žiaden záznam ani potvrdenie o hlásení predmetnej škody. Pri preverovaní škody polícia vykonala u vodiča motorového vozidla aj dychovú skúšku na požitie alkoholu, ktorá bola negatívna. Uviedol, že v hlásení o poistnej udalosti omylom vyznačil, že polícia nebola privolaná. Tieto tvrdenia v spore neboli preukázané, preto mal súd za to, že poistná udalosť nebola nahlásená polícii.

22. S ohľadom na tvrdené a zistené skutočnosti dospel súd aj k záveru, že predmetná poistná udalosť v zmysle zákona o cestnej premávke nie je dopravnou nehodou, ale škodovou udalosťou, ktorú poistený nie je povinný nahlásiť polícii.

23. Ustanovenie článku IV bod 4 veta druhá návrhu poistnej zmluvy súd vyhodnotil ako absolútne neplatné z dôvodu rozporu s dobrými mravmi (na porovnanie rozsudok Krajského súdu V Košiciach sp. zn. 2Co/344/2015 zo dňa 22.9.2016), keďže podľa zákona je povinnosť privolať policajta pri škode, ktorá zrejme prevyšuje jeden a pol násobok väčšej škody podľa Trestného zákona, nie 10 - násobok minimálnej mzdy, ako to upravuje predmetná poistná zmluva. Nemožno uzavrieť, že keď sa stala táto škodová udalosť, mal poistený vedieť, aká bude výška škody. Ak ide o dopravnú nehodu, § 66 odsek 1 zákona o cestnej premávke ukladá vodičovi povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu policajtom. Z obsahu spisu vyplýva, že vodič nemohol odhadnúť ako laik, že výška škody presiahne 1 a pol násobok väčšej škody podľa Trestného zákona, čo je 3 990 eur, keďže k škode došlo len prejdením kolesa po neznámom predmete. Objektívne možno konštatovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, že v predmetnej právnej veci škoda zrejme neprevyšovala jeden a pol násobok väčšej škody.

24. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že v súvislosti so škodou udalosťou ako poistnou udalosťou vznikla žalobcovi škoda vo výške 14 069,49 eur, v súvislosti so vznikom ktorej vznikol žalobcovi nárok na poistné plnenie od žalovaného v uvedenej výške v súlade s § 788 odsek 1 Občianskeho zákonníka. Nakoľko žalovaný svoje tvrdenia ohľadne dôvodnosti zníženia celkovej výšky poistného plnenia práve o 20% v konaní nijakým spôsobom nepreukázal, súd nároku žalobcu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2 532,51 eur, o ktorú žalovaný poistné plnenie znížil.

25. Podľa § 369 odsek 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

26. Podľa § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., namiesto úrokov z omeškania podľa sadzby určenej podľa odseku 1 môže veriteľ požadovať úroky z omeškania v sadzbe, ktorá sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania.

27. Žalobca si žalobou uplatnil aj úroky z omeškania. Základná úroková sadzba ECB v rozhodnom období bola 0,5%, čo po zvýšení je 9,05%. Žalovaný sa nezaplatením dlžnej sumy dostal do omeškania dňom 1.6.2017, teda dňom nasledujúcim po dni poskytnutia plnenia v rozsahu 80%. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5%, čo je menej než ustanovuje nariadenie vlády SR, súd mu preto priznal

požadovaný nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2 532,51 eur od 1.6.2017 do zaplata.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 Civilného sporového poriadku a keďže mal žalovaný vo veci plný úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

29. O výške trov konania bude rozhodnuté v súlade s § 262 odsek 2 Civilného sporového poriadku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

V Prešove, dňa 1. marca 2019